

ĐỀ ÔN TẬP HÈ – ĐỀ SỐ 5**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 7****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****I. ĐỌC HIỂU (4.0 điểm)****Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:****ĐÔI TAI CỦA TÂM HỒN**

Một cô bé vừa gầy vừa thấp bị thầy giáo loại khỏi dàn đồng ca. Cũng chỉ tại cô bé ấy lúc nào cũng chỉ mặc mỗi bộ quần áo vừa bản, vừa cũ lại vừa rộng nữa. Cô bé buồn tui ngồi khóc một mình trong công viên. Cô bé nghĩ: Tại sao mình lại không được hát? Chẳng lẽ mình hát tồi đến thế sao? Cô bé nghĩ mãi rồi cô cất giọng hát khe khẽ. Cô bé cứ hát hết bài này đến bài khác cho đến khi mệt lả mới thôi.

- Cháu hát hay quá, một giọng nói vang lên: “Cảm ơn cháu, cháu gái bé nhỏ, cháu đã cho ta cả một buổi chiều thật vui vẻ”. Cô bé ngẩn người. Người vừa khen cô bé là một ông cụ tóc bạc trắng. Ông cụ nói xong liền chậm rãi bước đi.

Hôm sau, khi cô bé tới công viên đã thấy ông già ngồi ở chiếc ghế đá hôm trước. Khuôn mặt hiền từ mỉm cười chào cô bé. Cô lại hát, cụ già vẫn chăm chú lắng nghe. Ông vỗ tay lớn: “Cảm ơn cháu, cháu gái bé nhỏ của ta, cháu hát hay quá!” Nói xong cụ già lại một mình chậm rãi bước đi. Như vậy, nhiều năm trôi qua, cô bé giờ đây đã trở thành một ca sĩ nổi tiếng. Cô gái vẫn không quên cụ già ngồi tựa lưng vào thành ghế đá trong công viên nghe cô hát. Một buổi chiều mùa đông, cô đến công viên tìm cụ nhưng ở đó chỉ còn lại chiếc ghế đá trống không. Cô hỏi mọi người trong công viên về ông cụ:

- Ông cụ bị điếc ấy ư? Ông ấy đã qua đời rồi, một người trong công viên nói với cô.

Cô gái sững người, bật khóc. Hóa ra, bao nhiêu năm nay, tiếng hát của cô luôn được khích lệ bởi một đôi tai đặc biệt: đôi tai của tâm hồn.

Câu 1. Xác định ngôi kể của văn bản trên.

Câu 2. Tình huống bất ngờ trong câu chuyện là sự việc nào?

Câu 3. Cô bé đã thay đổi như thế nào sau nhiều năm, nhờ điều gì?

Câu 4. Theo em, vì sao lời khen của ông cụ lại có ảnh hưởng lớn đến cô bé như vậy?

Câu 5. Từ câu chuyện trên, em rút ra bài học gì cho bản thân?

II. VIẾT (6.0 điểm)

Câu 1. (2.0 điểm)

Viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích ý nghĩa chi tiết: “Hóa ra, bao nhiêu năm nay, tiếng hát của cô luôn được khích lệ bởi một đôi tai đặc biệt: đôi tai của tâm hồn.”

Câu 2 (4.0 điểm)

Viết một bài văn (khoảng 600 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về ý nghĩa của lòng biết ơn trong cuộc sống.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I. ĐỌC HIỂU****Câu 1****Phương pháp giải:**

Chú ý lời của người kể chuyện

Lời giải chi tiết:

Ngôi thứ ba

Câu 2**Phương pháp giải:**

Đọc kĩ văn bản, chú ý tình huống truyện

Lời giải chi tiết:

Tình huống bất ngờ trong câu chuyện: Cô gái sống người khi nhận ra người bấy lâu nay luôn khích lệ, động viên cho giọng hát của cô lại là một ông cụ bị điếc

Câu 3**Phương pháp giải:**

Theo dõi diễn biến phát triển nhân vật qua các đoạn tiếp theo.

Lời giải chi tiết:

Cô bé đã trở thành một ca sĩ nổi tiếng. Sự thay đổi đó nhờ vào tình yêu ca hát và đặc biệt là nhờ sự động viên chân thành từ ông cụ trong công viên.

Câu 4**Phương pháp giải:**

Liên hệ nội dung truyện và tâm lý nhân vật.

Lời giải chi tiết:

Vì cô bé đang buồn tủi, thiếu tự tin, lời khen của ông cụ như một nguồn động viên tinh thần lớn. Nó khiến cô bé tin rằng mình có thể hát hay và tiếp tục nuôi dưỡng ước mơ làm ca sĩ.

Câu 5**Phương pháp giải:**

Tự rút ra thông điệp từ nội dung văn bản.

Lời giải chi tiết:

Bài học: Chỉ cần một lời động viên chân thành đúng lúc cũng có thể thay đổi cả cuộc đời một con người. Em cần biết cảm thông, chia sẻ, và tin tưởng vào ước mơ của chính mình và của người khác.

PHẦN II. VIẾT**Câu 1****Phương pháp giải:**

Giới thiệu chi tiết cần phân tích.

Phân tích ẩn ý của hình ảnh “đôi tai của tâm hồn”

Lời giải chi tiết:**1. Mở đoạn**

- Giới thiệu chi tiết cần phân tích: câu kết của truyện với hình ảnh “đôi tai của tâm hồn”.
- Nêu vai trò đặc biệt của chi tiết này trong văn bản.

2. Thân đoạn

- Phân tích ý nghĩa biểu tượng:
 - + “Đôi tai của tâm hồn” không phải là đôi tai vật lý bình thường, mà là khả năng lắng nghe bằng trái tim, sự cảm thông sâu sắc.
 - + Ông cụ tuy bị điếc nhưng vẫn “nghe” tiếng hát của cô bé qua tâm hồn, bằng tình yêu thương và sự thấu hiểu.
- Tác dụng nghệ thuật:
 - + Tạo điểm nhấn bất ngờ, gây xúc động cho người đọc.
 - + Gọi lên thông điệp sâu sắc về sức mạnh của lòng cảm thông và sự khích lệ tinh thần.
- Ý nghĩa nhân văn:
 - + Lời khen, sự động viên chân thành có thể giúp con người vượt qua khó khăn, nuôi dưỡng ước mơ.
 - + Tình yêu thương và sự thấu hiểu là nguồn sức mạnh vô hình nhưng rất lớn lao.

3. Kết đoạn

- Khẳng định lại giá trị của chi tiết và ý nghĩa nhân văn sâu sắc mà nó truyền tải.

Câu 2**Phương pháp giải:**

Xác định vấn đề cần bàn luận

Liên hệ thực tế

Vận dụng thao tác lập luận, kĩ năng viết bài

Lời giải chi tiết:**1. Mở bài**

- Giới thiệu khái quát về lòng biết ơn: là một đức tính tốt đẹp của con người.

- Nêu vấn đề nghị luận: Lòng biết ơn có ý nghĩa quan trọng trong cuộc sống và trong quan hệ giữa con người với con người.

2. Thân bài

a. Giải thích

- Biết ơn là sự ghi nhớ, trân trọng và đáp lại những điều tốt đẹp, sự giúp đỡ của người khác.
- Lòng biết ơn thể hiện qua lời nói, hành động cụ thể.

b. Ý nghĩa

- Với cá nhân:
 - + Giúp hoàn thiện nhân cách, làm cho con người trở nên cao đẹp hơn.
 - + Tạo động lực để phấn đấu, sống có trách nhiệm hơn.
 - + Giúp ta có thái độ sống tích cực, biết trân trọng những gì mình đang có.
- Với gia đình và xã hội:
 - + Tạo sự gắn kết, hòa thuận trong các mối quan hệ.
 - + Giúp xây dựng một xã hội văn minh, đầy tình người.
 - + Lòng biết ơn giúp duy trì và phát triển truyền thống đạo lý tốt đẹp của dân tộc.

c. Dẫn chứng minh họa: HS lấy dẫn chứng minh họa phù hợp

d. Phản đề

- Có người xem nhẹ lòng biết ơn, không trân trọng những giúp đỡ.
- Hệ quả xấu từ việc thiếu lòng biết ơn như mất lòng tin, cô lập trong cộng đồng.

e. Bài học và hành động

- Mỗi người cần biết ơn những người xung quanh.
- Thể hiện lòng biết ơn qua hành động, lời nói cụ thể.
- Giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp này trong gia đình và xã hội.

3. Kết bài

- Khẳng định lại ý nghĩa to lớn của lòng biết ơn.
- Bày tỏ quyết tâm của bản thân trong việc luôn sống biết ơn và truyền cảm hứng đó đến mọi người.